

jets transportkode og om afgang- og ankomsttidspunktet for luftfartøjet, jf. ovenfor. Denne udvidelse blev gennemført i forlængelse af Rådets direktiv 2004/82/EF af 29. april 2004 om transportvirksomheders forpligtelse til at fremsende oplysninger om passagerer. Formålet med direktivet er at forbedre grænsekontrollen og bekæmpe ulovlig indvandring ved hjælp af transportvirksomhedernes forudgående videregivelse af passageroplysninger til myndighederne.

Udlændingebekendtgørelsens § 10, stk. 4, giver som nævnt alene adgang til at indhente oplysninger vedrørende luftfartøjer, der ankommer fra eller afgår til et land, som ikke er tilsluttet Schengenkonventionen.

Endvidere giver § 10, stk. 4, i udlændingebekendtgørelsen alene politiet adgang til at indhente de omhandlede oplysninger til brug for den ind- og udrejsekontrol – personkontrollen ved de ydre Schengen grænser – der udføres i medfør af udlændingelovgivningen. Politiet kan derfor ikke med hjemmel i § 10, stk. 4, indhente passageroplysninger mv. til brug for f.eks. efterforskning af kriminalitet.

Ministeriet for flygtninge, indvandrere og integration fremsatte den 30. november 2005 lovforslag nr. L 94 om ændring af udlændingeloven og ægteskabsloven (Fremrykket ansøgningstidspunkt i sager om humanitær opholdstilladelse, indberetningspligt ved mistanke om genopdragelsesrejser, begrænsning af adgangen til familiesammenføring for personer, der er dømt for børnebortførelse, ændrede regler om undervisning og aktivering af voksne asylansøgere mv.). I lovforslagets § 1, nr. 29, foreslås udlændingelovens § 38, stk. 4, ændret, således at ministeren for flygtninge, indvandrere og integration bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om politiets adgang til luftfartsselskabernes bookingsystemer. Folketinget vedtog lovforslaget den 28. marts 2006.

I bemærkningerne til lovforslaget er det anført, at bemyndigelsen alene vil blive anvendt til at revidere udlændingebekendtgørelsen, således at politiet får direkte og elektronisk adgang til relevante oplysninger til brug for indrejsekontrollen. Der vil blive fastsat nærmere regler om politiets adgang til bookingsystemerne med henblik på kontrol af ulovlig indrejse.

Formålet med at give elektronisk adgang for politiet til de oplysninger om passagerernes navne og rejseruter samt oplysninger om flybilletternes købsdatoer, købesteder og betalingsformer, som er tilgængelige via luftfartsselskabernes bookingsystemer, er at forenkle og effektivisere politiets varetagelse af personkontrollen ved de ydre Schengen grænser.

Det fremgår af bemærkningerne til det pågældende lovforslag, at baggrunden for forslaget om at indføre direkte adgang til bookingsystemerne er, at politiet har oplyst, at den gældende ordning er meget tidskrævende, og at den indebærer et stort arbejde for politi og flyselskaber. I praksis indhenter politiet derfor sjældent passagerlister. Politiets indrejsekontrol i tilfælde, hvor der efter politiets erfaring er tale om problematiske ankomster i forhold til lovlig indrejse, foretages ved udvalgte flyankomster ved gaten.

Af bemærkningerne fremgår endvidere, at politiets indhentelse af passagerlister i dag i praksis kan foregå således, at politiet fra det enkelte luftfartsselskab indhenter tre forskellige passagerlister for den pågældende flyvning – en liste med oplysninger om den aktuelle flyvning, en liste med oplysninger om passagerer, der er i transit i den lufthavn, hvor flyet afgår fra, samt en liste med oplysninger om de passagerer, der er i transit i Københavns Lufthavn i Kastrup. Udfinder politiet via disse lister en passager, som giver anledning til yderligere undersøgelser, må politiet opsøge luftfartsselskabet i hvert enkelt tilfælde med henblik på at indhente yderligere relevante oplysninger som eksempelvis oplysninger om flybillettens købsdato og købested. Efter den gældende ordning indhentes passagerlister først fra luftfartsselskaberne i forbindelse med luftfartøjets afgang, idet luftfartsselskaberne ikke udfærdiger listerne før dette tidspunkt.

Det er herudover anført, at en adgang til luftfartsselskabernes bookingsystemer – i modsætning til den gældende ordning – vil give politiet adgang til oplysninger om eksempelvis flybillettens købsdato, udstedelsessted samt betalingsform allerede fra det tidspunkt, hvor flybilletten købes. Dette vil give politiet tid til at iværksætte indrejsekontrol allerede ved flyets gate, hvis oplysningerne i bookingsystemet giver politiet anledning til mistanke om f.eks. menneskesmugling. Det anføres i den forbindelse, at politiet har oplyst, at der ofte danner sig et mønster i forbindelse med menneskesmugleres køb af flybilletter. Politiets viden på dette område vil sammen med en adgang til flyselskabernes bookingsystemer kunne målrette og effektivisere indrejsekontrollen.

8.1.3. Toldlovgivningen

Efter toldlovens § 17, stk. 1, har virksomheder, der driver trafik med fly og skibe, eller befordringsmidlets fører pligt til at give og dokumentere de oplysninger, der er nødvendige for udførelsen af told- og skatteforvaltningens kontrol, herunder oplysninger om befordringsmiddel, besætning, passagerer og disses registrerede bagage.